

PIIB dzisiaj i jutro

Nadzór: Antoni Styrzcula - Dyrektor Biura Komunikacji
Społecznej PIIB

Wykonawstwo: agencja Prelite przy udziale Ekspertów
Katedry Publicystyki Ekonomicznej i Public Relations
oraz Katedry Badań Marketingowych Akademii
Ekonomicznej w Poznaniu

Warszawa
18 maja 2007

Spis treści

1) Informacje wstępne	
a) cel badań	3
b) metodologia badań	4
2) Wyniki badań	
a) aktywność poszczególnych regionów	5
b) portret uczestników ankiety	5
c) ocena ważności i zakresu realizacji aktywności PIIB	8
d) ogólna ocena aktywności PIIB	9
e) sugestie pożądaných kierunków aktywności PIIB	10
f) ocena form komunikowania PIIB z członkami	11
g) zagrożenia rysujące się przed PIIB i jego członkami	12
3) Wskazania dotyczące oczekiwanej aktywności PIIB	13
4) Załączniki	
a) wzorzec ankiety	

1) Informacje wstępne

a) Cele badań

Badania zostały zlecone przez Radę Krajową Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Rada chciała się dowiedzieć, jak oceniają działalność Izby jej członkowie, jakie mają w stosunku do niej oczekiwania oraz oszacować, jakie zagrożenia rysują się przed PIIB i samymi jej członkami. Tak zakreślone badania mają zdiagnozować *status quo*, określić oczekiwania i zbadać strukturę respondentów. Wyniki badań będą podstawą budowy programu aktywności PIIB, zgodnego z oczekiwaniami członków Izby. Badania miały więc cel nie tylko poznawczo-diagnostyczny, ale również będą służyły jako podstawa do dalszych działań. Ewentualne podobne badania w przyszłości mogą służyć do pomiaru efektywności działań oraz oszacować trendy i zmiany.

Główne cele można opisać w trzech zasadniczych punktach:

1. Określić stan zero (strukturę i poglądy respondentów)
2. Określić kierunki działań na przyszłość (oczekiwania respondentów)
3. Określić kierunki zmian

Zgodnie z nimi zaprojektowano metodologię badań.

b) Metodologia badań

- Forma badań – badania przeprowadzono metodą ankiety audytoryjnej. Jest to forma pomiaru dogodna do stosowania na wykładach, konferencjach i innych zgromadzeniach. Zaletą ankiety audytoryjnej jest możliwość kontroli pomiaru, co zapewnia duży odsetek odpowiedzi przy równoczesnym zachowaniu anonimowości. O przyjęciu tej metody zdecydował również aspekt ekonomiczny oraz możliwość oszacowania geograficznego rozkładu uzyskanych odpowiedzi. Badania realizowano wiosną 2007 roku na kolejnych zjazdach izb okręgowych. Uzyskane ankiety były przesyłane do Warszawy, skąd po przesłaniu do Poznania zostały wprowadzone do systemu komputerowego. Analiza ankiet realizowana była przez specjalistyczne oprogramowanie. Wyniki końcowe zinterpretowane zostały przez ekspertów z Katedry Badań Marketingowych oraz Katedry Publicystyki Ekonomicznej i Public Relations Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.
- Respondenci badań – respondentami badań było 787 uczestników zjazdów okręgowych. Ankiety dostępne były również na stronach www.piib.org.pl, jednak tą drogą uzyskano jedynie około 10% wszystkich ankiet (86 ankiet). Należy podkreślić, że wyniki badań dotyczą uczestników zjazdów izb okręgowych, a nie losowo wybranych członków izby. Wskazania mogą więc wykazywać odchylenia charakterystyczne dla najaktywniejszych członków (większy krytycyzm, formułowanie wyraźniejszych oczekiwań, nadreprezentatywność osób z wyższym wykształceniem czy bardziej zaawansowanych wiekowo). Tym niemniej charakterystyka próby nie wyklucza możliwości traktowania jej jako reprezentacji całego środowiska stowarzyszonego w Izbie.
- Kwestionariusz – kwestionariusz badań zawarty był na jednej zadrukowanej dwustronnie kartce formatu A4. Zawierała ona tytuł badań, adres zwrotny organizatora, wyjaśnienie dotyczące sposobu wypełniania ankiety, zestaw 5 pytań głównych oraz 7 pytań w metryczce i podziękowanie za wypełnienie ankiety. Ankieta składała się więc z dwóch głównych części:
 - zasadniczej (blok pytań A-E, dotyczących działalności PIIB)
 - metryczki, zawierającej pytania dotyczące cech respondentów (profilu)

2) Wyniki badań

a) aktywność poszczególnych regionów

Fakt, że badania przeprowadzone były przede wszystkim w poszczególnych okręgach Izby, pozwolił wyciągnąć wnioski co do skali aktywności członków poszczególnych izb okręgowych. Ilość respondentów w poszczególnych okręgach jest narzędziem szacunkowym, nie uwzględniającym: lokalnej specyfiki, wielkości izby, charakteru spotkania, na którym rozdawano ankiety czy czynników losowych wpływających na ilość wypełnionych, zebranych i odesłanych do Warszawy ankiet.

Zgodnie z wynikami badań stwierdzono, że łącznie w poszczególnych izbach otrzymano 787 ankiet. Liderami, jeśli chodzi o liczbę wypełnionych ankiet, były Katowice, Łódź i Wrocław.

Pochodzenia około 10% ankiet nie dało się zidentyfikować, jeśli chodzi o przynależność do izby okręgowej, i zaklasyfikowano je jako "inne".

b) portret uczestnika badań

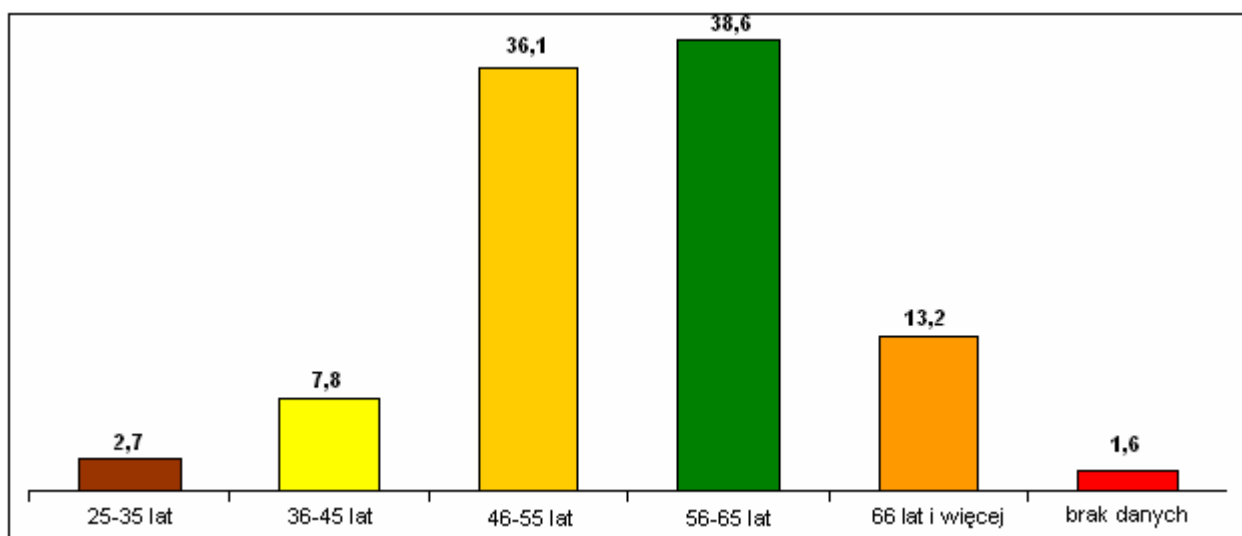
Po przeanalizowaniu ankiet wyłonił się następujący profil statystycznego respondenta:

Dojrzały mężczyzna, o wyższym wykształceniu, mieszkający i pracujący w dużym mieście, posiadający pełne uprawnienia o specjalności konstrukcyjno-budowlanej, pracujący na etacie i zajmujący się projektowaniem.

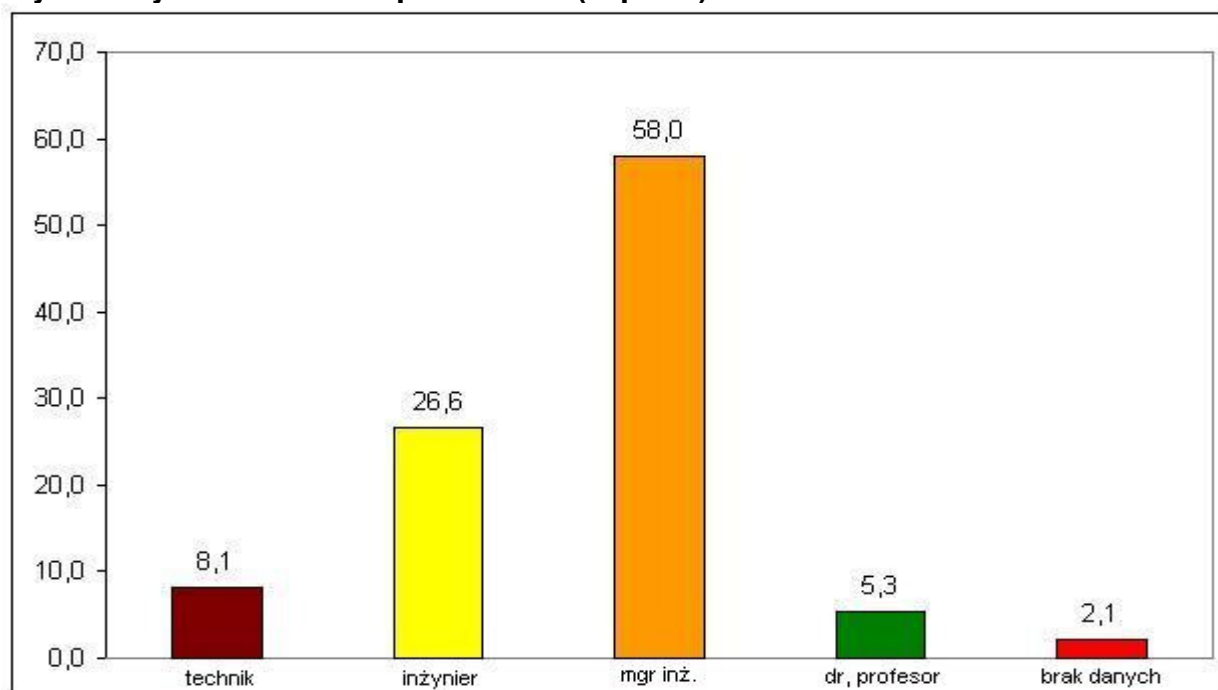
- 1) Wiek – zaawansowany. Ponad połowa respondentów (52,8%) ma więcej niż 56 lat, niewiele ponad 10% ma mniej niż 45 lat, z czego poniżej 35 lat ma zaledwie 2,7 % respondentów.
- 2) Płeć - ponad 82% członków to mężczyźni
- 3) Wykształcenie - ponad połowa ankietowanych (58%) posiada tytuł magistra inżyniera, tylko 8,1% ma wykształcenie średnie techniczne
- 4) Uprawnienia - ponad 75% respondentów ma pełne uprawnienia
- 5) Miejsce zamieszkania – około 33% respondentów to mieszkańcy wielkich miast

powyżej 200 tys mieszkańców, nieco więcej respondentów pracuje w wielkich miastach (36,4%)

Wyk. 1. Struktura wiekowa respondentów (w proc.)

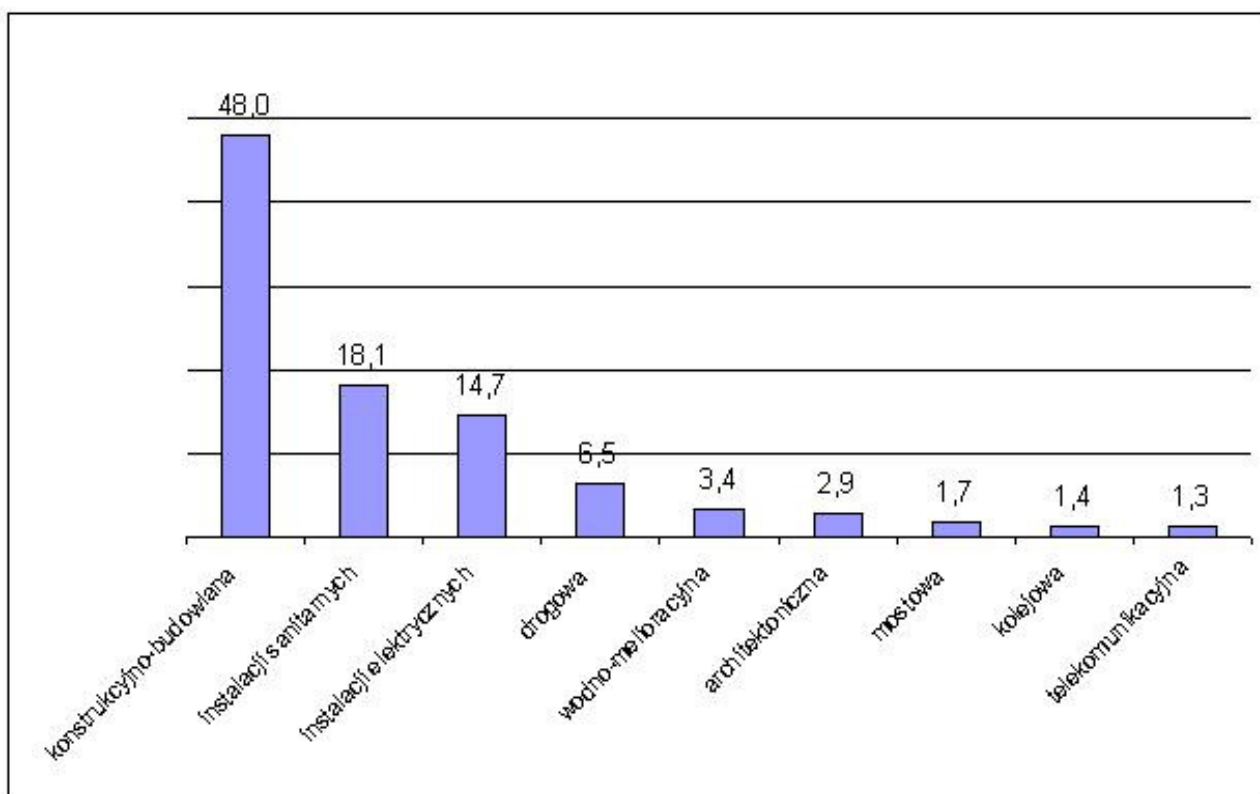
Wyk. 2. Wykształcenie respondentów (w proc.)

6) Rodzaj pracy – ponad połowa respondentów (52 %) pracuje na etacie, a prawie 33% prowadzi działalność gospodarczą

7) Specjalność – niemal połowa (48%) respondentów reprezentuje specjalność konstrukcyjno-budowlaną, następną w kolejności - sanitarną - reprezentuje już tylko niecałe 19%.

Wyk. 3. Specjalność respondentów (w proc.)

8) Rodzaj aktywności – niemal połowa (44,5%) respondentów zajmuje się projektowaniem, około 25% - nadzorem, a około 17% - wykonawstwem.

c) ocena stopnia ważności i zakresu realizacji elementów aktywności PIIB

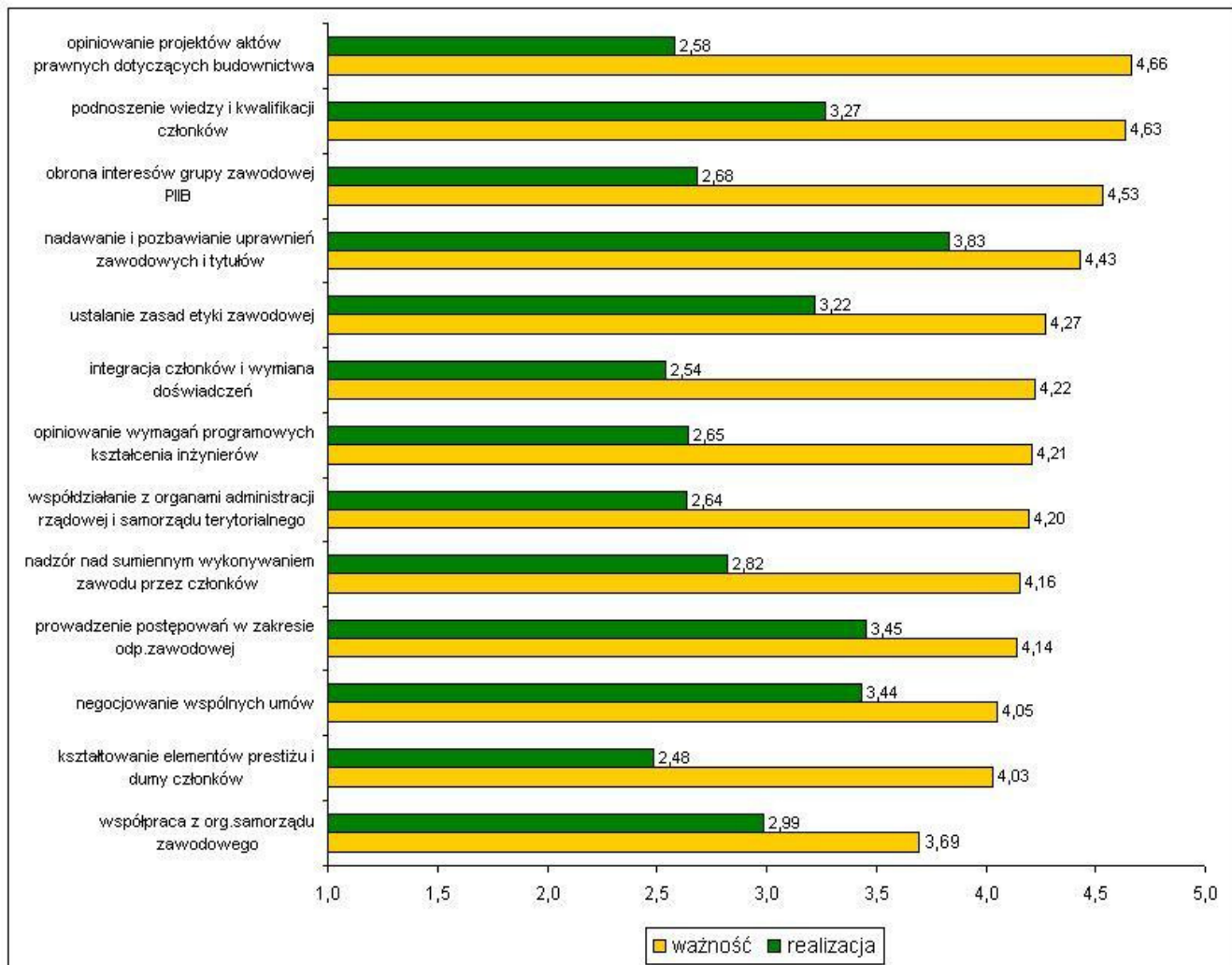
Za najważniejsze elementy aktywności PIIB uczestnicy badań uznali:

- opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących budownictwa (średnia 4,7 w pięciopunktowej skali),
- zwiększanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji członków (4,6),
- obrona interesów grupy zawodowej PIIB (4,5).

Za najmniej ważne z zaproponowanych elementów uznano działania w zakresie współpracy z organami samorządu zawodowego (3,7), kształtowanie elementów dumy i prestiżu (4,0) oraz negocjowanie wspólnych umów (4,1). Jeśli chodzi o stopień realizacji wskazanych działań przez PIIB, najwyżej oceniono nadawanie i pozbawianie uprawnień zawodowych (3,83), nadzór nad sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków (3,82) oraz obronę interesów grupy zawodowej PIIB (3,62). Najniżej oceniono realizację kształtowania elementów prestiżu i dumy członków (2,48).

Różnica między oczekiwaniami a zakresem realizacji pozwala zidentyfikować obszary, w których członkowie mogą czuć największy niedosyt aktywności PIIB. Do tak zidentyfikowanych obszarów należy opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących budownictwa oraz obrona interesów grup zawodowych. Najmniejsze różnice między priorytetem a realizacją dotyczą postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej oraz negocjacji wspólnych umów.

Wyk. 4. Ważność i realizacja działań PIIB (w skali od 1 do 5)

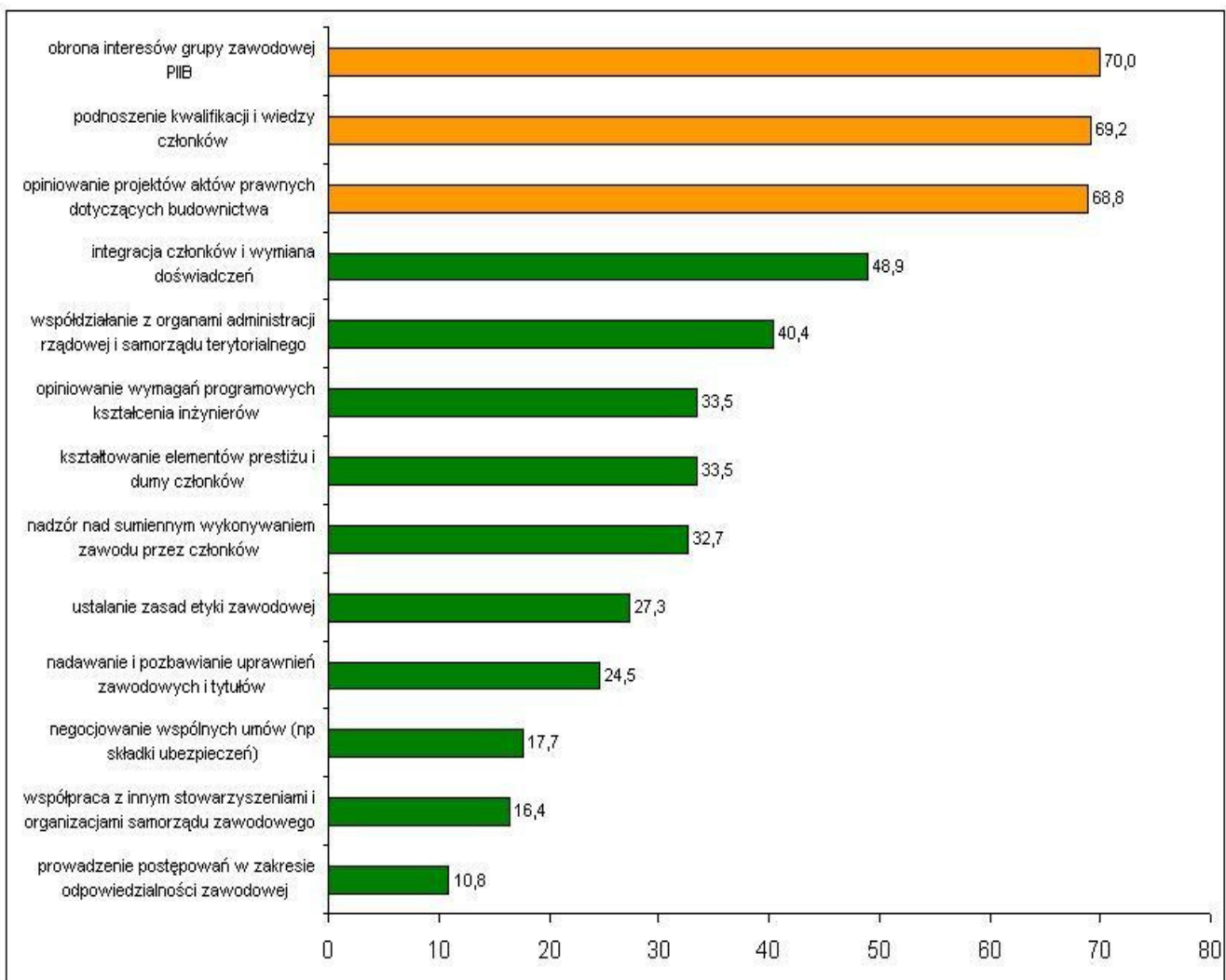
d) ogólna ocena aktywności PIIB

Średnia ocena aktywności PIIB wynosi 3,43. Przy czym najniższe oceny wystawiali respondenci z Rzeszowa (3,06) oraz Bydgoszczy (3,08). Relatywnie najwyższe są oceny przyznane przez respondentów z Białegostoku (3,67) oraz Katowic (3,58).

e) sugestie pożądaných kierunków aktywności PIIB

Na prośbę o identyfikację obszarów pożądaných przez respondentów zwiększonej aktywności PIIB respondenci wymieniali najczęściej obronę interesów grupy zawodowej PIIB (591 wskazań), podnoszenie kwalifikacji i wiedzy członków (584), oraz opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących budownictwa (581). Najrzadziej wskazywano na prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej (91), współpracę z organami samorządu zawodowego (138) oraz negocjowanie wspólnych umów.

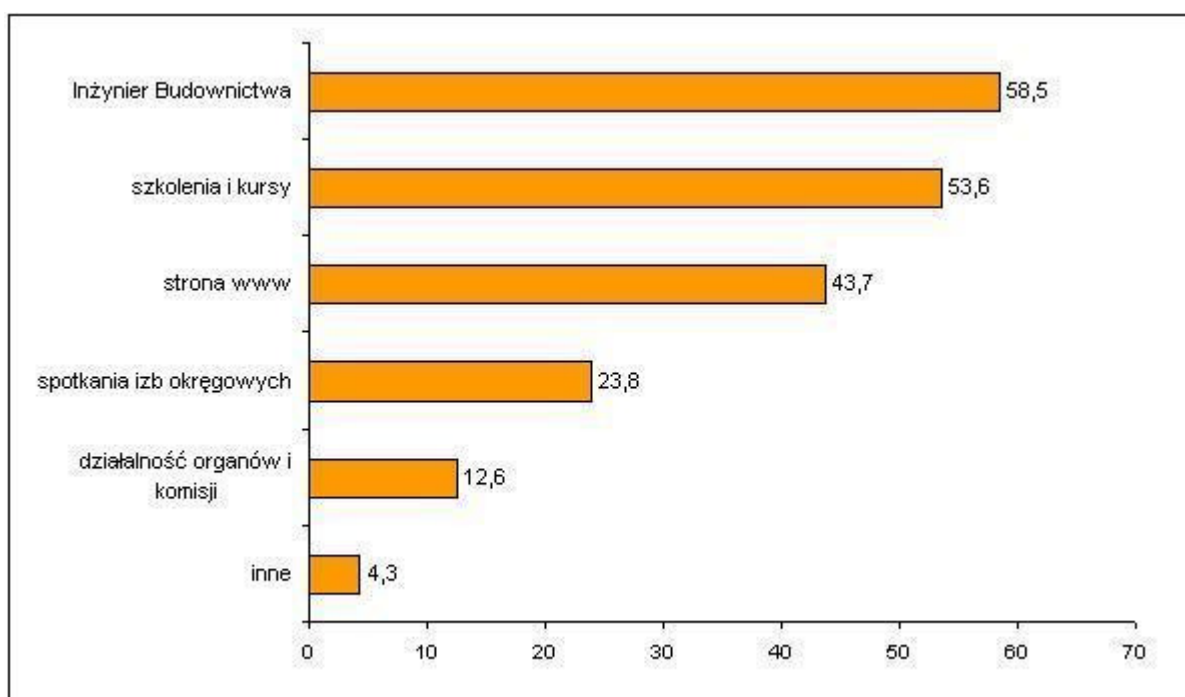
Wyk. 5. Pożądané obszary zwiększenia aktywności PIIB (w proc.)

f) ocena form komunikowania PIIB z członkami

Respondenci oceniali narzędzia komunikowania się PIIB z członkami. Za najważniejsze najczęściej wskazywano miesięcznik „Inżynier Budownictwa” (494 wskazania) oraz szkolenia i kursy (452). Zaskakuje, jak na grupę o dość wysokiej średniej wiekowej, częste wskazywanie Internetu jako najważniejszego narzędzia komunikowania (369). Nie można jednak lekceważyć kategorii „inne”, w której respondenci odrzucali proponowane narzędzia, sugerując wykorzystanie np. newslettera.

Wyk. 6. Najważniejsze formy komunikowania się PIIB z członkami (w proc.)

g) zagrożenia rysujące się przed PIIB i jej członkami

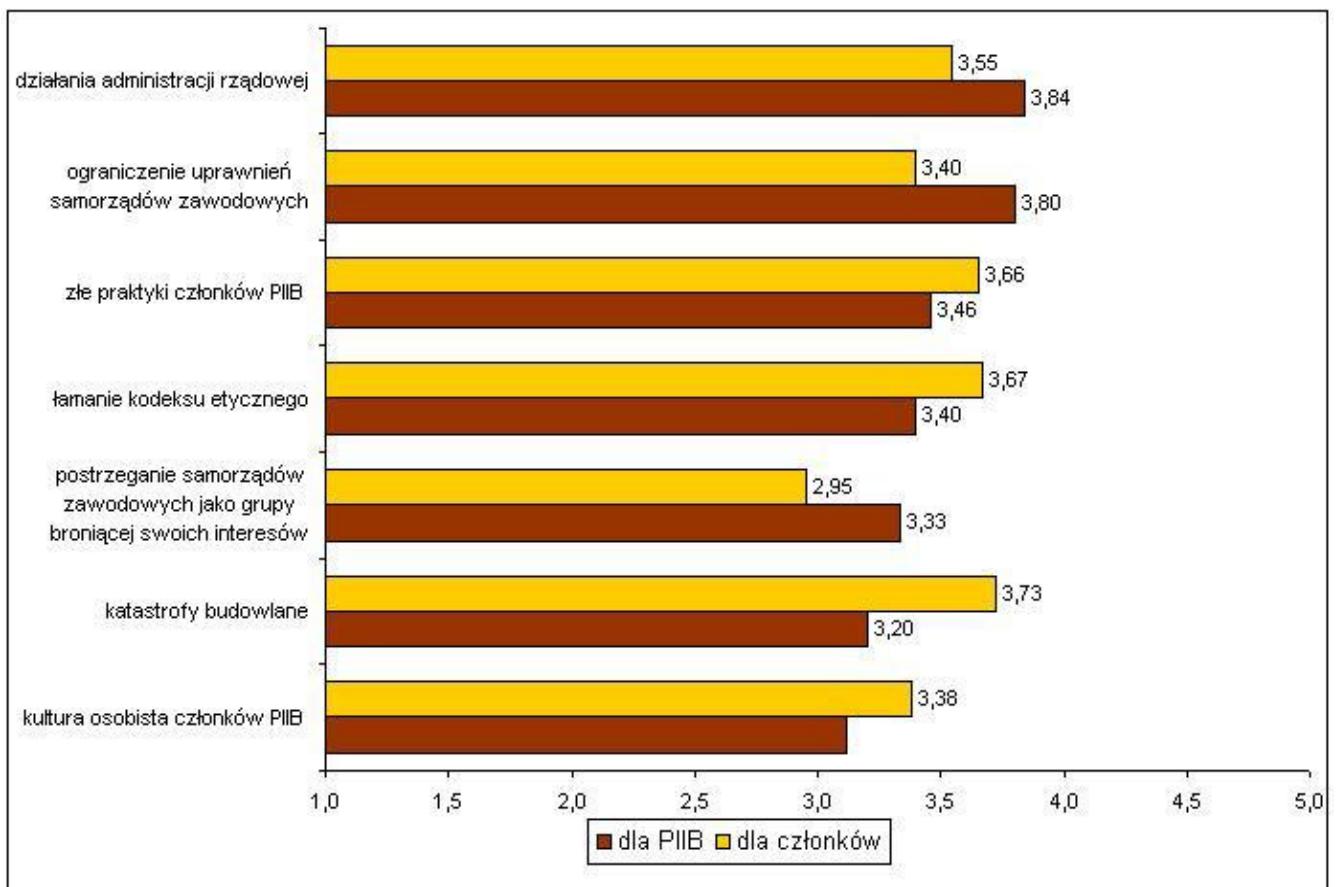
Do grupy największych zagrożeń stojących przed Izłą respondenci zaliczyli zakusy polityków na autonomię Izby, co przejawiało się w średniej punktów przypisanych poszczególnym zagrożeniom. W pięciopunktowej skali najwyżej punktowano takie czynniki jak działania administracji rządowej czy ograniczanie uprawnień samorządów zawodowych (oba ze średnią 3,8).

Kolejnym elementem były kwestie etyczne, do których zaliczano złe praktyki członków PIIB (3,5) oraz łamanie kodeksu etycznego (3,4).

Jeśli chodzi o zagrożenia dotyczące członków, najwyżej punktowano, z identyczną liczbą punktów, dwie grupy czynników:

- związane ze sprawami etycznymi: złe praktyki członków oraz łamanie kodeksu etycznego (3,7)
- katastrofy budowlane (3,7).

Wyk. 7. Zagrożenia stojące przed PIIB i jej członkami (w skali od 1 do 5)

3) Wskazania dotyczące oczekiwanej aktywności PIIB

Wyniki badań pokazują, że respondenci krytycznie oceniają ogólną działalność Izby, choć często sami mają problemy z jednoznacznym wskazaniem obszarów zaniedbań lub kierunków szczególnej pożądanej aktywności.

Wśród obszarów o wysokim priorytecie wskazywana jest potrzeba uczestnictwa w kształtowaniu prawa dotyczącego budownictwa – pokazywany jest więc lobbingowy kierunek działań Izby. Ten kierunek wiąże się nie tylko z poczuciem zawodowej odpowiedzialności za ustawodawstwo budowlane, ale też wynika z oczekiwań wobec Izby, w których element obrony interesów grupy zawodowej traktowany jest jako obszar pożądanego zwiększania aktywności przez PIIB. Na drugim miejscu podkreśla się oczekiwania związane z edukacją i powiększaniem kompetencji zawodowych członków PIIB. Izba ma również, według respondentów, być swojego rodzaju animatorem aktywności integracyjnej członków i polem wymiany doświadczeń (znów element edukacji).

Czy Izba spełnia te zadania? **Obrona interesów członków Izby była według oceny respondentów jednym z elementów o najniższym stopniu realizacji.**

Być może powodem takich wskazań jest obawa, że władze PIIB będą charakteryzowały się zbytnią uległością lub biernością w opiniowaniu aktów prawnych niekorzystnych dla członków. Widać to również we wskazaniach zagrożeń, z których przebijają echa deklarowanych przez elitę rządzącą kroków, zmierzających do ograniczenia uprawnień korporacji zawodowych.

Warto podkreślić, że badania nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu, a tylko przekonania respondentów. Porównanie pól rzeczywistej aktywności Rady Krajowej PIIB z oceną tej aktywności przez respondentów pozwoli określić program działań komunikacyjnych, informujących członków o aktywności PIIB w zakresie przez nich pożądanym.

Pierwszym elementem takiego programu komunikacyjnego mogła być publikacja krótkiego raportu z badań, stanowiącego bazę i legitymację do planowanych dalszych działań.

Jeśli chodzi o politykę komunikacyjną, wyraźnie widać akceptację dla organu stowarzyszenia - czasopisma „Inżynier Budownictwa”. Zaskakuje

częste wskazywanie stron www. Pojawia się również sugestia wykorzystania newslettera rozsyłanego drogą e-mailową.

Badania, zgodnie z założeniami, miały charakter ogólny, wskazujący główne kierunki, obawy i opinie. **Warto je jednak kontynuować w celu ustalenia dokładnych wskazówek. Rozszerzenie badań mogłoby iść w dwóch kierunkach:**

- **Poszerzenie grupy respondentów o próbę członków Izby a nie tylko delegatów na zjazdy okręgowe.**
- **Poszerzenie zakresu badań. Dzięki obecnym badaniom poznaliśmy opinie, ale na temat przyczyn ich powstania możemy tylko tworzyć hipotezy. Głębszym badaniom warto poddać chociażby oczekiwania, jakie respondenci mają wobec stosowanych obecnie form komunikowania. Być może brak informacji o aktywności Rady Krajowej albo Rad Okręgowych jest przyczyną tak niskiej oceny aktywności PIIB.**